2. 457-459.) । अभ्यासादिरुत्तरेषां त्रयाणाम् (*Agniswámin*: द्वितीयपादे यन्मध्यमं चतुरक्षरमभ्यस्यते स प्रतिहारः &c.). — In the late artificial poetry there are four kinds of such repetitions which bear the name अभ्यास, viz. पादाभ्यास, अर्धाभ्यास, सर्वाभ्यास and श्लोकाभ्यास qq. vv.; the general name, however, for repetitions of syllables, words or verses is यमक q. v. (where all the names of the subdivisions will be found). [9] (In *Arithmetic.*) [a] Multiplication; (more usual terms, however, are अभिहति, आहति, गुणन). [b] Product of multiplication; e. g. (for both meanings) *Vijagań.*: वज्राभ्यासौ ज्येष्ठलघ्वोस्तदैक्यं ह्रस्वं लघ्वोराहतिश्च प्रकृत्या। युक्ता ज्येष्ठाभ्यासयुग्ज्येष्ठमूलं तत्राभ्यासः क्षेपयोः क्षेपकः स्यात्; 'the greatest and least roots are to be reciprocally multiplied crosswise; and the sum of the products to be taken for a least root. The product of the two (original) 'least' roots being multiplied by the given coefficient and the product of the 'greatest' roots being added thereto, the sum is the corresponding greatest root; and the product of the additives will be the (new) additive'; *Colebrooke's Alg.* p. 171. [10] (In *military terminology.*) Archery; (as such the word is named in several *Koshas*: *Hem.*, *Trik.*, *Bhúripr.*; while *Hemach.* e. g. sometimes adds the word for *bow* or *arrow* which is supplied; thus, *nánárth.* 3. 730.: आकर्षः पाशके धन्वाभ्यासाङ्गे द्यूत इन्द्रिये; or 4. 163.: उपासनमासने। शुश्रूषायां शराभ्यासे &c.: elsewhere it has, with this sense and without the addition of शर or धनु, not come under my observation, except, where its elliptical sense may be easily supplied, in the) *Dhanurveda*: .....कुम्भकेन स्थिरं कृत्वा ङ्कारेण विसर्जयेत्। इत्यभ्यासक्रिया कार्या धन्विना सिद्धिमिच्छता. [II. Tatpur. 1. m. f. n. (-सः-सा-सम्) The same as अभ्याश which is the more correct form.

2. m. (-सः) [1] Result, consequence; e. g. *Chhánd. Up.*: स य एतमेवं विद्वानादित्यं ब्रह्मेत्युपास्ते ऽभ्यासो ह यदेनं साधवो घोषा आ च गच्छेयुरुप च निमन्त्रेरन्निमन्त्रेरन् (ed. *Röer* p. 232); or आत्मानमन्तत उपसृत्य स्तुवीत कामं ध्यायन्नप्रमत्तो ऽभ्यासो ह यदस्मै स कामः समृध्येत &c. (ed. *Röer* p. 49). — See अभ्याश 3. [2] Neighbourhood, vicinity; e. g. *Mahábh. Ádip.*: रोरूयमाणस्याभ्यासे भृशं विप्रस्य पाण्डवः &c.; or *Vanap.*: तत्राभ्यासस्थो ऽपि कश्चिन्नापश्यत्; or *Rámáy.*: अभ्येत्य त्वरमाणश्च रथाभ्यासं मनीषिणः &c.; or *Daśakum.*: अदर्शं च मार्गाभ्यासवर्तिनः कस्यापि क्षपणविहारस्य &c. — In both meanings the writing अभ्याश which occurs, too, in some Mss. of the passages quoted, is more correct. See the remark under the latter word, also as regards the masc. gender of the second meaning.] E. अस् with अभि, krit aff. घञ्.

अभ्यासनिमित्त Tatpur. n. (-त्तम्) (In comm. on *Páṅini.*) The cause of the reduplication-syllable; e. g. a *Vártt.* in the *Káś.* (not in the *Bháshya*) to *Páṅ.*: स्वापेर्ण्यन्तस्याभ्यासनिमित्तेन प्रत्ययेनानन्तर्ये सति संप्रसारणमिष्यते. E. अभ्यास and निमित्त.

अभ्यासयोग Tatpur. m. (-गः) Deep meditation preceded by the effort to keep the mind in its unmodified condition or in that of goodness. See अभ्यास 6. b. and the instance p. 319*b*, l. 30. Comp. अध्यासयोग. E. अभ्यास and योग.

अभ्यासलोप Tatpur. m. (-पः) (In comm. on *Páṅini.*) The dropping of the reduplication-syllable; e. g. in देहि, धेहि &c.: a *Vártt.* to *Páṅ.*: घ्वसोरेद्धावभ्यासलोपश्च; (comp. *Páṅ.*: अत्र लोपो ऽभ्यासस्य). E. अभ्यास and लोप.

अभ्यासविकार Tatpur. m. (-रः) (In comm. on *Páṅini.*) The change (esp. of the vowel) in the syllable of reduplication; (as Guṅa or prolongation of the vowel in such a syllable of the intens. verbe: चेचीयते, लोलूयते, पापच्यते, यायजीति); e. g. a *Vártt.* to *Páṅ.*: न वाभ्यासविकारेष्वपवादस्योत्सर्गबाधकत्वात्; or a *Paribháshá*: अभ्यासविकारेष्वपवादा उत्सर्गान्विधीन्न बाधन्ते. E. अभ्यास and विकार.

अभ्यासव्यवाय Tatpur. m. (-यः) (In comm. on *Páṅini.*) An interval produced by the reduplication-syllable; e. g. (between the element which produces the change of a radical स् to ष् and the latter) *Pat.* on a *Vártt.* to *Páṅ.*: (तद्व्यवाये चाषोपदेशार्थम्।) तद्व्यवाये। अभ्यासव्यवाये चाषोपदेशस्यापि यथा स्यात्। अभिषिषेणयिषति. E. अभ्यास and व्यवाय.

अभ्यासाकूपार Tatpur. n. (-रम्) The ritual name of the Sámaveda vers 1. 538. (=I. 6. 1. 5. 6.), in the *Grámageyagána* (acc. to *Benfey's* valuable Index); a various reading for आकूपार; see also द्विरभ्यासाकूपार. E. अभ्यास and आकूपार.

अभ्यासादन Tatpur. n. (-नम्) The same as अभ्यवस्कन्दन (and see the remark under the latter word). E. सद् in the caus., with आ and अभि, krit aff. ल्युट्.

अभ्यासादेश Tatpur. m. (-शः) (In comm. on *Páṅini.*) The substitution (of a letter) in the reduplication-syllable; e. g. the *Káś.* on the *Vártt.* (अभ्यासजश्त्वचर्त्वमेत्वतुकोः सिद्धं वक्तव्यम्) बभणतुः। बभणुः। अभ्यासादेशस्यासिद्धत्वादनादेशादेरित्वेत्वं प्राप्नोति. E. अभ्यास and आदेश.

अभ्यासिन् Tatpur. m. (-सी) A Yogin who practises the अभ्यास (q. v. 6. b. p. 319*a*, l. 49 &c.); e. g. *Mádh. Sarvadarś.*: चत्वारः खलु योगिनः .....। तत्राभ्यासी प्रवृत्तिमात्रज्योतिः प्रथमः. E. अस् with अभि, krit aff. णिनि.

अभ्याहत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) [1] Hurt, killed; e. g.: *Mahábh. Ádip.*: शरैरभ्याहतानां च सङ्घशः स्म वनौकसाम्। विरावः शुश्रुवे घोरः समुद्रस्येव मथ्यतः; or *Vanap.*: त्यक्त्वा रणमिमं सौते पृष्ठतो ऽभ्याहतः शरैः &c. [2] Impeded, obstructed; e. g. *Mah. Śántip.*: एवमभ्याहते लोके समन्तात्परिवारिते &c.; or *ibid.*: अनभ्याहतचित्तः स्यादनव्याहतवाग्भवेत् &c.; or *Rámáy.*: अयोध्यां भरतः क्षिप्रं प्रविवेश महायशाः ..... तिमिराभ्याहतां कालीमप्रकाशां निशामिव; or *Suśr.*: शोकज्वरायासशिरोऽभितापैरभ्याहता यस्य नरस्य दृष्टिः; or *ibid.*: अभ्याहते नयने बहुधा नराणाम् &c. E. हन् with आ and अभि, krit aff. क्त.

अभ्याहनन Tatpur. n. (-नम्) [1] Hurting, killing. [2] Impeding, obstructing. Comp. अभ्याघातिन्. E. हन् with आ and अभि, krit aff. ल्युट्.

अभ्याहार Tatpur. m. (-रः) [1] Conveying; e. g. *Śatapath.*: एके ऽवान्तरदेशे कर्षूं खात्वा ततो ऽभ्याहारं कुर्वन्ति. [2] The same as अभिहार q. v. E. हृ with आ and अभि, krit aff. घञ्.

अभ्याहित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Put on (as fuel on fire); e. g. *Mánava-Kalpa-S.*: उत्तरार्धे ऽभ्याहितस्य (*Kumárila*: इध्मदारुण इत्यर्थः.....)। ज्वलति जुहोति (*Kum.*: अभ्याहिते ज्वलति। यद्वा। अभ्याहितस्य ज्वलति देशे &c.). E. धा with आ and अभि, krit aff. क्त.